

Chú Tư Cầu

Lê Xuyên

7.

Sáng hôm ấy, Tư Cầu vừa đi thăm ruộng về tới đầu xóm thì thấy thiên hạ đâu đâu cũng có vẻ nhốn nháo khác thường. Anh ta chưa kịp hỏi han ai thì đã thấy Ba Kiên từ phía đằng nhà đi xâm xâm lại:

- Ê Tư, mầy dìu nhà mau đi! Trộn nhà đang mong mầy hết hơi hết sức đó!

Tư Cầu lo sợ hỏi liền lại:

- Ủa chuyện gì đó anh?

Ba Kiên trở mắt:

- Bộ mầy hồng hay biết gì ráo?

Tư Cầu lắc đầu. Ba Kiên đưa hai tay lên cao ra về chán ngán:

- Trời đất ơi, Thổ dậy lung tung và nghe nói tụi nó sắp tới đây nè mầy ơi!

- Rồi sao nữa anh?

Ba Kiên chặc lưỡi:

- Ờ coi, thằng này không biết đánh gì hết: chớ mầy hồng nghe nói Thổ nó lấy phảng kéo ngay cán ra hết để đi “cấp dưỡng” (làm cỏ người Việt) đó sao?

Tư Cầu gục gặc đầu:

- Hèn chi tui thấy thiên hạ coi bộ có vẻ dớn dác hết... Mà bây giờ anh đi đâu nữa đây?

- Coi, thằng này hỏi mới lạ không! Tao phải kiếm chỗ đồng trước chớ để ở đây... (nói đến đó, Ba Kiên lấy bàn tay bộ cửa ngang nơi cổ)

Tư Cầu gượng cười:

- Nói như anh vậy bà con cô bác ở đây ngủm cù đeo hết sao anh? Mình phải lo kiếm cách gì chống trả lại chớ!

Ba Kiên nhún vai:

- Thôi mầy giỏi thì mầy lo đi... Ờ tao nói ở nhà tía má đờng đợi mầy lung lăm. Thì cũng chuyện đó đó, mầy có dịp lo sót vó đả!

Tư Cầu nôn nao hỏi liền:

- Ý tôi quên nữa. Chuyện gì dữ vậy anh?

- Thì mầy dìu rồi sẽ biết... Thôi tao đồng lên chợ đây!

◦ ◦

◦

Tư Cầu vừa bước vô khỏi cửa rào thì đã thấy tía má và thằng Năm từ trong nhà đổ xô ra. Tư Cầu còn đang ngỡ ngác chưa kịp hỏi han gì thì bác Hai gái đã chạy đến bên anh ta thì thầm:

- Hồng êm rồi Tư à...

Nói đến đó bác đưa mắt nhìn bác Hai trai như để hỏi ý kiến. Bác Hai trai hát hàm như để ra hiệu:

- Thì bà nói đại cho nó hay chớ dẫu khi gì nữa!

Như được trớn bác Hai gái nói một hơi:

- Tư à, mới đây có tin Thổ dậy...

- Cái đó thì con biết rồi nhưng sao nữa hả má!

- ... Có người mới qua đây cho hay... hai anh chị ở bên và luôn cả nhà bên con vợ mầy đều... hồng êm hết rồi Tư à!

Tư Cầu nóng một hồi dòn:

- Hồng êm là sao hả má? Bộ “bị”... hết rồi sao?

Bác Hai gái buồn bã gật đầu.

- Còn con vợ con đâu má?

Bác Hai gái chỉ vào trong nhà:

- Nó ở trong chớ đâu... Được tin này, nó khóc bất kể và đòi dìu bển nặng nặc...

Bác Hai trai mới lên tiếng chen vào:

- Nhè lúc này mà nó đòi dìu bển đâu có được! Tao nói hết lời mà nó cũng hồng chịu nghe, vậy mầy vô khuyên bảo nó coi có ăn thua chút nào không?

Tư Cầu chẳng nói chẳng rằng đi tuốt vào nhà. .. Vừa thấy mặt chồng ló mặt vô, Thơm khóc rống lên. Tư Cầu vội chạy đến đứng bên cạnh vợ tìm lời an ủi:

- Thôi nín đi em à! Cái chuyện dĩ lỡ ra rồi, tai trời ách nước tùm lum lên hết chớ bộ có riêng nhà mình sao. Mà chuyện đó... có thiệt hông hay là em chỉ nghe thiên hạ đồn bá láp. Thơm lấy vạt áo hỉ mũi rồi đáp:
- Đồn khí gì, người qua bên này cho hay là bà con lối xóm... người ta thấy tận con mắt và chạy thiếu điều hụt hơi mới thoát đó!
- Vậy hả! Mà em còn tính địa bển làm chi nữa! Em lảng cháng ở đó nó chặt luôn rồi sao?

Thơm đưa tay quệt nước mắt:

- Thì em cũng phải qua bển để thăm nhà cửa còn hay bị đốt rụi hết... Và phải lo chôn cất ba má và thằng Ba nữa, chớ bộ để đó cho ruồi bu kiến đậu hay cho điều quạ kên kên rĩa tha đi sao!

Tư Cầu ấp úng nói:

- Thì phải rồi.. nhưng thời buổi này là thời buổi loạn lạc tứ giăng chớ đâu có như hồi đó, bởi vậy mình cũng nên chằm chước... Anh chắc ba má và em Ba có khôn thiêng cũng không nỡ oán trách mình và cũng cho mình làm như vậy là phải... Đàng khác, em địa bển chưa chắc lo được việc tống táng mà rủ bị “răng” luôn thì sao?

Thơm hăng hái đáp:

- Em đã nói với anh hôm trước rồi anh hông còn nhớ hay sao? Em địa bển thì đã có ông già bà già ruột của em trong sóc bảo lãnh!

Tư Cầu lo ngại bảo vợ:

- Thì đã đành như vậy rồi, nhưng nếu lộn xộn như vậy em địa bển chắc kẹt luôn chớ không sao qua bên này lại được nữa đâu! Mà em nghĩ coi... biết chừng nào mới yên lại như cũ lại!

Thơm ngược mắt lên nhìn chồng:

- Em cũng đã nghĩ ở chỗ đó: em mà địa chuyển này chưa chắc trở qua liền được, thế nào ông già bà già em trong sóc giữ riết không cho đi nữa đâu. Mà em tính như vậy cũng phải: theo cái điệu lộn xộn lung tung này ở bên này chưa chắc gì yên, bởi vậy em muốn anh theo em về bển luôn... anh vô ở trong sóc với em thì không ai động tới mình nữa đâu, chớ ở bên này mọi chiều gì đây họ tràn qua khổ hết cả đám!

Tư Cầu do dự đáp:

- Em nghĩ như vậy cũng phải, anh mà địa bển thì yên thân rồi, nhưng còn nhà cửa ruộng nương, ba má anh em ở bên này rồi bỏ cho ai đây! Thôi thì ai sao mình cũng chịu vậy chớ anh đi một mình anh không đành tâm em à!

Thơm thở dài:

- Thôi được, nếu vậy để em địa một mình chớ biết sao bây giờ...
- Hay là em để anh đưa em đi, chứ dọc đường dọc xá sợ có chuyện gì trắc trở gì chẳng?

Thơm buồn bã lắc đầu:

- Thôi anh à, với cái chuyện lộn xộn này, nếu dọc đường có chuyện không hay thì dầu cho có anh theo cũng hông ăn thua gì hết. Em còn rành tiếng Miên lắm, có bề gì em dạy trở cũng dễ. Với lại cái đám dậy giặc đó... chắc cũng là người trong mấy cái sóc ở miệt bển chớ đâu!

Tư Cầu nhìn vợ lo lắng:

- Như vậy em đã nhứt quyết địa bển.. và địa luôn không biết ngày nào qua phải không?

Thơm ái ngại nắm lấy tay chồng:

- Đáng lẽ ra em nói em chỉ đi một vài bữa, hồi nãy em đã nói với tía má như vậy đó, nhưng với anh em còn dẫu làm gì! Em muốn nói thiệt với anh để kêu anh cùng đi... rồi khi nào yên yên mình trở qua đây...

Tư Cầu lắc đầu:

- Anh muốn cùng đi với em lắm, nhưng em nghĩ coi cửa nhà bên này đơn chiếc, vợ chồng anh Hai thì con cái đùm dề, anh Ba thì hể có chuyện là ảnh đông biệt, thằng Năm thì còn nhỏ... cả nhà quanh đi quẩn lại chỉ còn có một mình anh thôi!

- Em cũng biết như vậy... em không dám nài ép anh nữa, ờ nếu hai vợ chồng mình còn có duyên nợ lâu dài nữa thì... vái trời cho mau yên yên. Thôi để em vô sửa soạn quần áo, em cũng nhờ anh liệu thừa lại với tía má sau khi em đi rồi...

Tư Cầu không biết nói sao nữa chỉ đứng lạng thinh ở đó, rồi lủi thủi đi theo Thơm vô buồng để đứng nhìn vợ gói ghém quần áo...

Khi Thơm ôm gói quần áo ra ngoài nhà thì gặp ngay bác Hai trai và gái đứng lóng ngóng ở đó và có vẻ chờ đợi. Bác Hai gái liền te te đi lại ân cần hỏi con dâu:

- Sao con đi bến liền bây giờ sao? (và day qua Tư Cầu) Còn thằng Tư mầy có đưa con đi hông?

Tư Cầu còn đang ấp úng chưa biết trả lời sao cho xuôi thì Thơm đã lên tiếng:

- Con đi một mình cũng được má à! Có anh Tư theo rùi qua bến bị kẹt luôn đìa hồng được thì... khó lòng lắm!

- Vậy con đi chùng nào qua?

Thơm đưa mắt nhìn Tư Cầu rồi cúi đầu đáp:

- Dạ... chắc con cũng phải ở lại năm mười bữa để lo xong việc nhà. Thời buổi lộn xộn này thiệt con không biết chắc trước được, vậy nếu con có bị kẹt qua trễ xin tía má... đừng mong và lo gì ráo, ở bến con quen mặt hết với dân trong sóc...

Đến đây, bác Hai trai mới nói chen vào:

- Thôi con đi cũng nên ráng cẩn thận gìn giữ. Đáng lẽ gặp lúc hai anh chị ở bến bị nạn như vậy, tía và má của con bên này cũng phải qua bến vừa giúp thăm viếng thì mới trợn cái tình xuôi gia. Nhưng con nghĩ coi: ở bên này ai ai cũng đều quýnh đít như ngồi trên dầu sôi lửa đỏ thì có rời đi đâu được!

Thơm vội đáp:

- Dạ điều đó xin tía má yên lòng. Con ở đây mà không rõ hay sao... Thôi con xin phép tía má cho con đi.

Nói đến đó Thơm sụt sịt khóc làm bác Hai gái cũng kéo cái khăn điều vắt trên vai xuống để chậm nước mắt.

Tư Cầu vội níu nhẹ tay vợ dắt ra đằng trước:

- Thôi em đi cho sớm kẻo muộn... hồng tốt. (đoạn day qua nói với tía má anh ta) Tía má để con đưa vợ con đi một khoảng đường.

Bác Hai trai mau mắn nói thêm vào:

- Ở mầy đưa con vợ mầy đi tới lộ xe đi Tư!

Tư Cầu lạnh lẽo cùng vợ lăm lăm bước ra khỏi cửa rào. Thằng Năm te te chạy theo sau gọi Thơm nhỏ:

- Chị Tư, chị Tư!

Tư Cầu quay phắt lại:

- Gì nữa đó mậy?

- Cho em đi theo với... em đưa chị Tư với anh...

- Đừng lộn xộn mầy! Quay trở lại đi cho mau!

Thằng Năm tiu nghỉ đứng khựng lại, Thơm thấy vậy thương hại dừng bước, gượng cười an ủi nó:

- Thôi em vô đi em! Để anh Tư đi với chị cũng được rồi. Em ở lợi mạnh giỏi nghen!

Thằng Năm còn nói với theo:

- Chị đi bến rồi qua mau mau nghen chị Tư!

Thấy Thơm còn bịn rịn, Tư Cầu cũng xúc động và để tự trấn áp, anh vội lên tiếng bảo vợ:

- Thôi mình đi đi em!

... Tư Cầu và vợ lúi thủi bước đi không ai nói năng thêm một lời nào nữa. Qua khỏi xóm, con đường đất trong làng trở nên vắng tanh một cách quá thê lương, ruộng đồng trống lổng không một bóng người, không một bóng trâu... Ai nấy đều lo rút về gom lại ở trong xóm để đề phòng nạn Thổ dậy. Không khí chết chóc như đè nặng ở đâu đây... Thật giống y một cơn bão tố đang thấy chuyển vần vũ ở một góc trời, và ai ai cũng đoán chắc nó sẽ thổi tới nhưng không rõ là nó sẽ tới đúng vào lúc nào.

... Một con quạ cô độc đậu chênh vênh trên một nhánh gòn khô kêu lên những tiếng khàn khàn ròi rạc. Tư Cầu bỗng nhiên cảm thấy ớn xương sống và những bước chân của anh ta tiến đều trên đường đất kia, y như là để đi sâu vào một vùng tử địa nào đâu. Trong lúc đó, Thơm mím chặt môi xặng xái đi riết tới như nóng lòng muốn cho chóng đến nơi vậy.

... Ra tới lộ xe đi thẳng xuống La Ghì, Thơm đứng lại quay nhìn Tư Cầu và nắm chặt lấy tay chồng:

- Thôi anh đưa em tới đây cũng đủ rồi.

Tư Cầu rưng rưng nước mắt níu chặt bàn tay của vợ, thẫn thờ đáp:

- Ở... thôi em đi đi kẻo muộn...

Thơm thờ dài lắc đầu:

- Hồng biết em đi chuyến này rồi còn có dịp trở lại gặp mặt anh nữa không!

Tư Cầu chết điếng trong lòng nhưng cũng ráng tìm lời an ủi vợ:

- Ôi, sao lại không gặp! Đó với đây có mấy bước chớ có cách sông ngăn núi gì mà em lo quá vậy! Mà anh

chắc sắp yên tới bây giờ chứ hồng có sao đâu em à...

Thơm gượng cười:

- Anh nói vậy chứ... còn lâu! (rồi cô buông tay Tư Cầu ra) Thôi anh đi đi để em đi... chứ bộ cứ đứng hoài hủ ở đây được sao!

Tư Cầu thở dài nãy nột:

- Ừ, thôi em đi đi.. nếu yên thì qua liền nghen em, hay là có cái gì thì nhắn tin qua cho anh hay biết kéo bên này anh nóng ruột lắm nghen!

Thơm nhíu mày có vẻ suy nghĩ rồi đáp:

- Nếu yên em qua liền, anh biết em đi như vậy có vui sướng gì đâu, nhưng em không thể nào làm khác đi được... cha mẹ nuôi em thì như vậy, cha mẹ ruột em thì còn đó. Cái điều này có ai qua lợi được đâu mà nhắn tin!

- Nếu vậy em đi chuyến này kể như... biệt luôn sao?

Thơm lặng thinh một hồi rồi ngập ngừng đáp:

- Để coi mò có yên không chứ bây giờ em biết sao mà đoán chắc với anh được! (rồi cô liếc nhìn Tư Cầu gượng cười nói thêm) Ồi anh lo gì, hồng có vợ này thì anh kiếm vợ khác... em nghe nói anh đắt mèo lắm mà!

Tư Cầu cần nhẫn:

- Ý trời ơi, giờ phút này mà em còn nói giỡn được chứ! Em làm ơn dẹp chuyện đó qua một bên đi!

Nhưng Thơm như sẵn trớn tiếp tục nói tới:

- Coi, giỡn khi gì, em nói đây kể cũng như... trở lại anh vậy.

Tư Cầu xô nhẹ vai vợ:

- Bậy nà! Em đừng nói vậy hồng nên... hai đứa mình đứa nào đứa nấy cũng xờn xờ như vậy chết chóc gì được mà trở với trần hồng biết!

- Thờ buổi lộn xộn này sống đó chết đó mấy hồi anh! Và em đi chuyến này kể cũng như... biệt luôn đa anh!

Tư Cầu chỉ biết lập lại hai tiếng “bậy nà” để trả lời vợ.

Thơm đổi tay ôm xúc gói quần áo lại:

- Thôi anh trở đi mạnh giỏi và nhớ liệu lời nói lợi với tía má ở bên dùm em... Em gửi lời thăm thẳng Năm nữa nghen!

- Ừa... em đi đi..

Thơm đi được mấy bước bỗng dừng lại, Tư Cầu vội chạy lên:

- Gì nữa đó em?

Thơm đặt gói quần áo xuống đất, đưa tay cời chiếc vòng bạc chạm ra. Tư Cầu ngạc nhiên hỏi liền:

- Chi vậy em?

Thơm tuy cố gắng mỉm cười nhưng không dấu được giọng nói buồn thảm:

- Thì của anh em trả lại cho anh...

Tư Cầu chưng hửng:

- Coi, anh cho em luôn mà! Em làm gì... kỳ cục quá vậy!

Thơm cầm chiếc vòng nhét vào tay Tư Cầu:

- Anh cầm lấy đi! Hồng phải em chê gì nó nhưng... em muốn để lợi cho anh để sau này anh... có cưới vợ khác anh trao cho người ta.

Tư Cầu đẩy tay Thơm ra:

- Bữa nay sao em ăn nói kỳ đời quá! Bộ chuyến này em tính bỏ anh hả?

Thơm thờ dài:

- Không phải bỏ, nhưng rủi có bề gì thì sao? Bởi vậy em mới muốn anh theo em đi luôn ở bên này mà anh hồng chịu thì thôi. Phần em, dầu cho hồng có cái vụ này em cũng khó lòng mà ở bên luôn nữa được.

- Sao vậy?

Thơm ngập ngừng đôi giây, đoạn nói một hơi:

- Thì... anh nghĩ coi: ở bên, rồi đây bà Phấn bả kiếm cơ lên xuống hoài em chịu sao nổi!

Tư Cầu chắc lưỡi:

- Trời ơi, xứ sở, nhà cửa, bà con của người ta thì em cũng phải cho người ta đi thăm chứ bộ cấm cản được sao?

- Thì đó, bị không cấm cản được nên em biết thân em rút lui trước tốt hơn! Chứ để có ngày em... nhịn hết nổi thì sanh chuyện lớn, vừa làm phiền thiên hạ mà vừa khổ thân anh!

Tư Cầu cự nự:

- Cái gì mà có anh vô đó nữa! Ta đã nói... hồng có cái gì hết, hai đàng đã dứt dạt với nhau rồi mà! Bộ em

hồng tin sao?

- Thì tin... Nhưng lâu ngày chầy tháng, nó gặp anh nó òn ỉ riết thế nào chẳng có lúc anh xiêu lòng! Em biết phận em lắm... người ta là tình xưa nghĩa cũ, lại sang trọng mượt rượt nè, ăn nói ngọt xót nè. Em, em còn phải mê chó đừng nói chi ai...

Tư Cầu lắc đầu chán ngán, rồi nhìn vợ hỏi:

- Chắc tại câu chuyện đó mà em kiếm có để đĩa bần luôn đó phải không? Hèn chi nói hết lời hết sức em cũng trảm trảm trảm trảm hồng chịu nghe.

- Thì cũng sẵn có chuyện kia nên em muốn tính luôn việc nợ cho rồi...

... Vừa lúc đó, có tiếng mõ hồi một và thùng thiếc nổi lên inh ỏi trong xóm kế cận bên lộ xe. Tiếp theo là từng đám khói đen bốc lên cuồn cuộn trên mấy ngọn tre.. Tư Cầu níu tay Thơm, hoảng hốt kêu lớn:

- Chết cha rồi! Chắc tụi nó tới trong xóm đó phải không em?

- Ủa... chắc là như vậy rồi! Thôi anh quay đĩa đi... hay là anh muốn đi theo em thì đi luôn, có gặp họ em nói được hồng sao đâu! Bằng không... anh đứng lớ ngớ ở đây ngụy đã!

Tư Cầu còn đang lúnh quính chưa biết tính sao thì đã thấy người trong xóm chạy túa ra, đàn bà trẻ con kêu khóc om sòm, rồi mạnh ai nấy lùi trốn trong mấy đám bụi kế cận... liền theo đó, năm sáu người Miên ở trần trụi trụi, kẻ xách phăng, người cầm mác xông ra đường. Họ dón dác nhìn bốn phía và khi trông thấy Tư Cầu và Thơm đứng đó, cả bọn xam xam đi thẳng tới... Tư Cầu kêu vợ:

- Ê... coi bộ họ đi lại phía mình đa em!

- Thì đúng rồi! Thôi anh dông gấp đi, chú anh cứ đứng xớ rớ ở đây để rồi họ tới em cản cũng hồng được đâu!

Tư Cầu xăng văng xéo véo nói:

- Ừ thôi em đi mạnh giỏi nghe em! Mà em liệu gặp họ có sao hông hả?

Thơm xô anh ta đi:

- Anh lo cho thân anh đi, còn em để thầy kệ em hồng sao đâu... Đây nè, anh làm ơn cắt chiếc vòng này cho mau đi!

Tư Cầu cự nự:

- Thì em cắt luôn đi hồng được sao?

- Thôi đi, em mà đeo cái đó, rùi tụi nó trông thấy dám bẻ lọi tay để giựt lắm!

... Vừa nói Thơm vừa vạch túi Tư Cầu bỏ tuột chiếc vòng vô trong ấy rồi xô mạnh anh ta lùi ra sau:

- Thôi anh chạy rút đi, tụi nó tới nơi rồi kìa!

Đoạn Thơm quày quả rào bước thẳng về phía mấy người Miên...

Tư Cầu kêu vói theo:

- Coi chừng nghen em!

Anh ta hồi hộp đứng nhìn theo Thơm trong một phút, rồi nhảy xuống lề đường lúi tuốt vô bụi rậm. Tư Cầu vừa dợm chạy đi thì nghe có tiếng Thơm la hét trên đường cái. Anh ta hoảng kinh núp xuống và bò lẩn lại một đám đất lớn mọc bên cạnh lộ, vạch lá nhìn ra nghe ngóng...

Thơm đang to tiếng cãi lộn với ba người Miên đang bao quanh cô, mấy người khác trong bọn có lẽ bận rượt theo đám người chạy lẩn trốn ban nãy. Tư Cầu chẳng biết Thơm nói những gì vì hai bên "châm" toàn là tiếng Miên. Ban đầu là tiếng của Thơm còn nhỏ nhẹ sau lại to lớn dần. Cô có vẻ bức tức điều gì ghê gớm lắm, vì Tư Cầu thấy vợ mình dậm chân múa tay liên hồi, còn ba tên Thổ kia ban đầu còn cười nói giỡn cợt sau đó mặt mày hầm hầm và quát tháo om sòm. Tư Cầu lắc đầu lăm bắm: "*Cha, chắc cái điều này hồng êm rồi. Tại nó ý y quá mà!*"... Vừa lúc ấy anh ta nhìn thấy một tên trong bọn Miên xông tới kéo kéo, một tay chỉ chỗ về phía mình và vợ đứng ban nãy. Tư Cầu giựt mình khi nghe một tên khác cười rộ lên rồi nói bõn cợt bằng tiếng Việt giọng lơ lớ:

- Cô Hai ơi, cô hồng phải là người đặng tui, cô đi với thằng chồng An-nam... hai người.... tui thấy đứng đặng kia! Cô Hai ơi, cô lấy tui nghen!

Bỗng Thơm vùng một cái mạnh vọt chạy về phía trước. Tên Thổ đang nắm vạt áo cô ta hoảng hốt chụp níu chặt lại. Tư Cầu nghe tiếng vãi rách "toẹt"... một nửa chiếc áo túi dính tòn ten dưới bàn tay của tên Thổ.

Thơm vừa chạy vừa la thất thanh... đầu tóc của cô ta sỏ ra bay tung về phía sau cùng một nửa mảnh áo còn lại lất phất theo trớn gió. Một tên Thổ nhào tới vô lấy Thơm, Thơm vùng vẫy dùng hai cùi chỏ thúc mạnh, thúc lung tung và vuột sút ra rồi cầm đầu chạy nữa... Tên Thổ chỉ vớ được một nửa mảnh áo còn sót trên người

Thơm. Anh ta vo tròn miếng vải tung cao lên trời, thích chí cười ha hả, rồi lại cùng với hai người kia xách mác, quơ phảng chạy đuổi theo Thơm. Mấy lần Tư Cầu đứng trong đám đế, dợm chạy ra tiếp cứu Thơm, nhưng nghĩ đi nghĩ lại anh ta đành nén lòng núp lại, và hồi hộp theo dõi cuộc đuổi bắt trên đường mà anh ta dự đoán trước được kết cục sẽ bi thảm không đâu mà lường được.

Thơm vừa chạy vừa ngó ngoái lại, nét mặt cô ta kinh hãi vô cùng. Gói quần áo đã rơi mất từ hồi nào và nửa thân người lộ trần của cô nhún nhảy theo bước chân chạy gấp càng làm cho ba kẻ rượt theo sau kêu rít lên những tiếng sáng khoái một cách man rợ. Tư Cầu ngồi trong đám đế nhìn ra... đồ mồ hôi hột.

Thơm chỉ chạy được thêm năm sáu bước nữa thì một tên Thổ xông tới trước nhào tới ôm cứng ngang eo ếch cô ta. Thơm vừa gào thét vừa chòi đạp, vừa thoi thụy véo ngắt, rồi cô cúi nhanh đầu xuống cắn mạnh vào cườm tay tên Thổ. Tên này kêu thét giựt tay ra, hấn ta gằm lên, rồi chạy rút tới nhanh như chớp với tay chụp lấy mớ tóc bay xòa của Thơm cuộn lại một vòng trong bàn tay, giựt mạnh... Thơm rú lên té bật ngựa ra sau. Vừa lúc đó, hai tên kia chạy kịp đến, mỗi tên chụp lấy một cánh tay của Thơm kéo căng ra... Tư Cầu nín thở, rồi máu anh ta như dồn căng lên thái dương... anh ta ngó quanh ngó quắt tìm một khúc cây, một gốc tre, nhưng thất vọng và bực tức xiết bao khi chỉ thấy toàn là những cọng đế và những cọng đế. Anh ta nghiêng răng nhìn hai ngọn mác và lưỡi phảng tóe lên trong tay của ba tên Thổ.

Mặc cho Thơm vùng vẫy, kêu gào, ba tên ấy vẫn giữ chặt, và như thích thú với sự chống chọi đó, chúng vẫn ghì Thơm ở nguyên một chỗ để rồi vừa la hét vừa cười ha hả với nhau... Một lúc sau, như chán chê với trò đùa ấy, chúng bèn xì xào bàn tán với nhau. Trong khi ấy, Thơm mệt lả, miệng há hốc để thở hào hển, mắt mở trừng trừng như chờ đợi một tai họa gớm ghê sắp đến, người xiên xẹo, đầu ngã gập qua một bên theo hướng tay của tên Thổ đang còn ghì chặt lấy đầu tóc của cô ta...

Bỗng một tên Thổ như có bàn tán nhau sẵn, nắm tay cô giựt mạnh và nhào vô ôm xốc cô lên vai, hai tên kia vẫn giữ chắc lấy đầu tóc và một cánh tay bên kia. Thơm lại vùng vẫy, hai chân cô chòi đạp lung tung. Nhưng tên Thổ vác cô vẫn bước đi tới... Mắt Tư Cầu nổ đom đóm, tay anh ta níu chặt lấy một bụi đế và lá bén đã cựa bàn tay ấy rớm máu mà anh ta không hay biết gì ráo. Ba tên Thổ vừa đi vừa bàn tán om xòm, rồi chúng hè nhau bê Thơm đi thẳng về hướng một gò mả bên cạnh đường, nơi có nhiều bóng còng rậm mát. Như đoán được ý định của bọn ấy, Thơm la hét một tràng tiếng Miên, có lẽ là những câu nguyên rủa, rồi như quá tuyệt vọng cô kêu lên thêm mấy tiếng nghe quá thảm não:

- Anh Tư ơi... anh Tư ơi...

Tư Cầu níu bụi đế nhồm hấn người lên.

Anh ta muốn cất tiếng đáp để cho Thơm biết mình vẫn còn ở gần đó vì qua những tiếng gọi rên rĩ kia Tư Cầu chắc rằng Thơm đã tưởng anh ta đi về mất dạng rồi chớ đâu còn có mặt trong giờ này nữa.

- Anh Tư ơi... anh Tư ơi...

Những tiếng kêu não nuột như xói sâu vào tâm can Tư Cầu...

Ba tên Thổ bắt đầu bước xuống nương lộ để lợi băng qua gò. Và vì triền lộ dốc ngược, lại thêm đầu tóc bị níu ghì xuống nên một nửa thân mình của Thơm càng ưỡn quật ra phía sau... Ánh nắng dữ dội của buổi đứng trưa như tóe lên trên ngực, trên bụng lộ liễu ấy và trên cả ba thân hình kịch cộm đen bóng... Ba tên Thổ đã mang Thơm đi khuất sau mấy lùm cây. Tư Cầu bước hẳn ra ngoài mà vẫn không trông thấy bóng dạng của họ chút nào cả. Anh ta càng nóng ruột khi nghe vọng lại những tiếng cười sảng sặc của mấy tên Thổ... và cả tiếng của Thơm kêu thét lên từng chập rồi im bật. Tư Cầu đưa tay quệt mồ hôi trán. Anh ta cảm thấy như muốn nghẹt thở vì sự im lặng bất thần ấy. Anh ta cố vênh tai nghe ngóng, nhưng từ chỗ anh ta đứng tới cái gò cỏ đám còng mọc cách nhau quá xa. Anh ta lần mò lên đường cái, băng qua nương lộ, dò dẫm bước tới... Khi đi luôn qua một bụi rậm, Tư Cầu đụng phải một gánh đồ đạc quần áo của người nào trong xóm đem dấu vội trong ấy trước khi chạy trốn cho xa hơn nữa. Không nghĩ ngợi gì thêm, anh ta vội rút liền chiếc đòn gánh cầm lằm lằm trong tay, rồi xằng xái đi bương tới về hướng gò mả.

Bỗng một tiếng kêu thát thanh của Thơm vang lên như xé không khí. Tư Cầu đứng sững lại trong một giây, rồi mím chặt môi, quơ đòn gánh chạy ào tới... Cảnh tượng trước mặt làm cho Tư Cầu nghẹt thở và như chết trân tại chỗ. Anh ta đưa tay dụi mắt vì tự nãy giờ bị chói nắng bên ngoài và trong này thì bóng còng lại dày bịt... Chiếc quần lãnh đen của Thơm rách xả mấy đường nằm vương trên mấy cán mác phảng vất đồng bên cạnh một cái mả lạng... và gần một đám cỏ cú dập nát. Mắt Tư Cầu hoa lên, tai anh ta như bị ù mất. Qua những tia nắng lốm đốm lọt qua cành lá còng rậm rạp, tất cả những hình ảnh trước mặt anh ta như quay cuồng với

nhau, như in chồng lên nhau, như lộn ngược ngạo tất cả... như không có thật như thế được. Tại Tư Cầu như nổ lòng bùng vì những tiếng cười ghê rợn, những tiếng rít điên cuồng và nhứt là những tiếng kêu ú ớ...

Không nghĩ suy gì nữa, Tư Cầu nghiêng rặng nắm chặt lấy cây đòn gánh trong tay xông càn tới. Chỉ có một tên Thổ nằm bên cạnh Thơm nghe động quay phắt đầu lại và từ từ rút bàn tay ra. Hắn vừa bò rột định ngồi dậy thì đã bị Tư Cầu nhảy chồm tới, dơ thẳng tay đánh tạt ngang vào giữa khoảng cần cổ hắn ta một đòn gánh. Một tiếng “bốp” vang lên, tên Thổ chỉ kịp kêu lên “ừ” lên trong họng rồi té bật ngửa nằm dẫy tề tề. Còn tên đang quắp người trên vai của Thơm mới vừa ngóc đầu lên thì đã bị Tư Cầu sấn trớn vụt đòn gánh xuống đập mạnh trúng vào giữa bả vai. Hắn rú lên một tiếng rồi bò càng thẳng về phía trước chạy vượt đi được một khoảng rồi phát lên la bài hãi như để kêu cầu cứu mặc dầu toàn thân không có lấy một mảnh vải che.

Trong lúc ấy, tên còn lại đã vùng dậy chạy luồn ra phía sau... Tư Cầu hoảng kinh quay phắt lại thì thấy hắn đã vồ lấy hai ngọn mác cầm lăm lăm trong hai tay. Hắn lừ lừ đi thẳng về phía Tư Cầu, mắt đỏ ngầu bọt mép sùi ra hai bên... Tư Cầu bỗng để ý đến mấy hàng chữ bùa Miên xâm vằn vện trên suốt một khoảng ức nở nang của tên Thổ và tự nhiên anh ta thấy khờp. Anh ta vụng về quơ quơ cái đòn gánh trước mặt nửa như để đỡ, nửa như muốn xua đuổi kẻ thù...

Trong lúc đó, Thơm đã lồm cồm ngồi dậy một cách nặng nhọc, và định lén bỏ trốn đi vì định ninh rằng có một bọn nào khác đến giành giật với ba tên Thổ ấy. Một tay chống xuống đất, một tay uể oải vệt qua một bên mớ tóc xõa phủ trước mặt, Thơm liếc mắt nhìn lên. Cô ngạc nhiên xiết bao khi nhận ra Tư Cầu và kinh hoảng khi thấy Tư Cầu đang ở trong một tình thế vô cùng hiểm nghèo... Cô vừa kêu lên hai tiếng “anh Tư!” vừa vùng đứng dậy chạy a lại phía Tư Cầu. Nhưng mới chạy được vài bước, cô bỗng ngồi thụp xuống nhoi người xuống lấy chiếc quần xà lỏn của tên Thổ chạy bỏ lại phủ vội lên một nửa thân người.

Cả Tư Cầu lẫn tên Thổ cùng quay đầu nhìn lại. Tên Thổ cất tiếng xỏ một loạt tiếng Miên, giọng dữ dằn có lẽ là những lời hăm dọa Thơm. Thơm thản nhiên như không nghe thấy, co ro đi lẩn về phía Tư Cầu. Cô vừa mếu máo khóc vừa lên tiếng hỏi chồng:

- Trời ơi, anh Tư... sao anh hồng dĩa đi mà còn ở đó... tụi nó giết anh cho mà coi.

Tên Thổ lại dậm chân, quơ mác la hét... Tư Cầu nghẹn ngào trôn trối nhìn vợ: mới có chia tay nhau một chút đó, mà bây giờ trông Thơm thiếu não vô cùng: mặt mày lăm lem, ngo ngác, tóc tai rối nùi dính đầy đất cát lẫn với một mớ lá còng khô, môi dưới bị dập máu tươi còn rịn chảy... Tư Cầu xót xa khi trông thấy mấy vết cắn bầm tím trên vai, trên ngực của Thơm và anh ta không đành tâm nhìn lâu nữa..

Ngọn đòn gánh của Tư Cầu hạ xuống đất lúc nào mà anh ta chẳng hay biết. Và trong lúc ấy, tên Thổ nhón chân đi rón rén lại... Vì đứng ở phía góc đối diện với tên Thổ nên Thơm kịp trông thấy ánh thép của ngọn mác lóe lên qua một tia nắng xuyên qua bóng rợp. Tên Thổ mím môi dơ thẳng tay nhắm về hướng Tư Cầu phóng mạnh tới... Thơm kêu rú lên:

- Chết... anh Tư!

Và cô nhào đại tới định xô Tư Cầu giạt một bên. Tư Cầu hoảng kinh không biết át giáp gì nên vội đưa tay đỡ vợ và ngó ngoái lại... để kịp thấy ngọn mác lao vụt tới. Anh ta vừa định kéo vợ né tránh qua thì lưỡi mác đã cắm phập vào khoảng dưới nách Thơm và lút sâu vô ngực. Thơm chỉ kịp thét lên một tiếng rồi buông rời tay ra, thân người từ từ tuột xuống dọc theo mình Tư Cầu để ngã gục trên mặt đất.

Tư Cầu cũng không kịp với tay níu xác vợ lại nữa. Anh ta gào lên quơ đòn gánh đập mạnh tới cùng lúc tên Thổ cũng giơ cây mác còn lại chém xả vào người anh ta. Được lợi thế ở chỗ cây đòn gánh thì dài còn ngọn mác thì ngắn cán, nên Tư Cầu đánh tới đã trúng ngay lưỡi mác và làm cho bật văng ra khỏi tay tên Thổ rút xuống đất cách đó mấy bước. Tư Cầu liền nhào tới lượm ngay ngọn mác lên cầm bên tay trái. Tên Thổ mắt vĩa đứng luống cuống trong một vài giây, rồi như nhớ trực lại còn có lưỡi phảng để bên gò mả lạng nên hắn ta liền chạy a tới. Thấy thế, Tư Cầu như điên lên, nhào theo chạy thẳng lại gò mả... Tên Thổ vừa cúi mình xuống với tay nắm cán phảng thì Tư Cầu cũng xông tới nơi, anh ta co chân nhảy phóng tới đập dè lên bàn tay của tên Thổ xiết mạnh xuống. Tên này không chịu thua, hắn dùng tay kia quơ ôm ống chân của Tư Cầu định vạt cho ngã lẩn xuống, còn bàn tay bị Tư Cầu dậm lên thì hắn nghiêng rặng cố giật mạnh với ý định vừa rút ra, vừa lật lưỡi phảng lên cho khứa luôn vào bàn chân của Tư Cầu. Tư Cầu thấy thế nguy lại càng nổi dóa thêm. Anh ta nện mạnh bàn chân xuống thêm nữa và phát cười khan:

- Mày muốn chết, tao cho mày chết!

Tuy vậy anh ta cũng hơi lúng túng vì bị mất thăng bằng và loạng choạng muốn ngã. Cây đòn gánh quá dài nên

trở thành vương tay. Tư Cầu không nghĩ suy gì nữa, tiện tay trái đang cầm ngọn mác, anh ta bậm môi vót ngược trở lên trúng đánh bốp vào hàm hạ tên Thổ. Mũi mác còn mạnh trốn đi xước lên rạch một lần dài trên một bên má tên này.

Tên Thổ hét lên một tiếng và cũng ngay trong lúc ấy hắn đã rút được lưỡi phảng ra và một tay chống xuống đất để gượng lấy thế, một tay quơ cây phảng lên phát ngang vào ống quyển Tư Cầu. Tư Cầu nhảy lùi một bước, lưỡi phảng chặt phập vào đất. Tên Thổ mắt trợn nhủi về phía trước và khi hắn ta vừa nhồm vạy thì Tư Cầu dơ thẳng cánh thúc mạnh mũi mác vào ngực hắn. Hắn thờ lên hồng hộc đưa hai bàn chụp lấy đầu cán mác như muốn đẩy trở ra, nhưng vô ích... Tư Cầu chịu chặt, hai chân búi xuống đất ấn mạnh cán mác vô nữa... Tên Thổ kêu ú ớ trong miệng, thờ hất ra, rồi buông xả hai tay... Tư Cầu mới tỉnh trí trở lại. Anh ta há hốc miệng, nói mấy ngón tay ra và nhìn cái cán mác từ từ tuột khỏi bàn tay mình để dính ghim luôn trên ngực tên Thổ đang ngã ngửa ra sau. Tư Cầu luống cuống, đưa tay quẹt mồ hôi trán và dụi mắt hai ba lần. Anh ta thần thờ bước lại gần bên xác tên Thổ. Một tia nắng rọi dọc theo cán mác càng làm tăng thêm vẻ ghê rợn.

Tư Cầu cúi xuống nhìn lên vết thương trên ngực của tên Thổ; máu chảy đầm đìa khóa lấp hết mấy hàng chữ bùa xâm. Mắt tên Thổ trắng dã mở trừng trừng nhìn lên mấy ngọn còng. Một vài con ruồi trâu đánh hơi thấy mùi máu tanh đã bắt đầu bay vo ve trên xác chết.

Tư Cầu bỗng nhớ trực đến vợ mình... Anh ta bỏ xác tên Thổ chạy lại phía Thơm nằm phục xuống đất chết ban nãy. Anh ta quỳ xuống khễ lật người Thơm lên. Tay chân Thơm đã bắt đầu sượng cứng. Máu từ chỗ vết đâm nơi nách chảy đọng xuống dưới cổ đã khô đặc và đen kịt lại. Tư Cầu đặt vợ nằm một nửa người lên trên hai đùi mình, nhăn mặt đưa tay nắm lấy cán mác còn cắm sâu bên hông Thơm... rồi cắn môi nhỏ mạnh. Một ít máu lọt lẹt lại ứa ra và nhỏ giọt xuống đất. Tư Cầu quăng cây mác qua một bên, đặt vợ nằm ngay ngắn lên trên mặt cỏ, vói tay lượm chiếc quần xà lỏn của tên Thổ bỏ lại mà Thơm đã lấy che thân ban nãy để... mặc đờ cho xác vợ.

Anh ta không dám ngó lâu, không dám nhìn kỹ những dấu vết bạo hành của máu tên Thổ để lại còn in rành rành trên người Thơm, và hồi hả đỡ nhẹ chân Thơm lên, lập cập xỏ ống quần vào... Đoạn anh ta cởi phăng chiếc áo bà bà đen của mình ra, luồn tay nhấc cổ Thơm lên để mặc áo vào...

Đôi mắt Thơm vẫn mở trừng trừng như nhìn vào khoảng không, một dòng máu khô còn dính đọng từ trên khóe mép của cô ta cho tới cằm. Tư Cầu lúng túng đưa tay vuốt mắt Thơm, đoạn ôm xốc xác của vợ lên. Anh ta đưa mắt nhìn một vòng gò mả, rùng mình khi ngó qua xác tên Thổ nằm ngửa với cái cán mác chênh vênh cắm lên ngực... Chiếc quần lãnh đen rách xả mấy đường của Thơm vẫn còn nằm vắt vương ở đầu kia, và tự nhiên, Tư Cầu lại thấy nóng sùng sục trong lòng.

Anh ta quay phắt lại có ý tìm tên Thổ mà lúc nãy anh ta thấy nằm áp bên cạnh Thơm và đã bị anh đập chết giắc ngay từ phút đầu. Ở tên Thổ ấy đã biến đâu mất. Có lẽ hắn ta đã thừa lúc không ai để ý vội lẩn trốn luôn mặc cho tên còn lại đương đầu với Tư Cầu và cũng có thể hắn chạy đi để cầu cứu với đồng bọn đang phá phách trong xóm kế cận. Nghĩ như thế, Tư Cầu vội khom xuống lượm cây mác lên. Chợt thấy máu đông quánh khắp đầy lưỡi mác, Tư Cầu như muốn bợn dạ. Anh ta liền chùi mạnh lên trên cổ để tẩy bớt những vết góm ghiếc ấy đi. Đoạn anh ta xốc Thơm nằm lên vai, rảo bước đi ra khỏi gò mả để lên lộ.

... Khói đen của mấy đám cháy trong xóm đã hạ xuống. Có lẽ bọn người đi khủng bố đã rút về hết. Đó đây, bên ven lùm bụi đã thấy ló nhỏ bóng người ló ra nhóng về hướng trong xóm để xem chừng động tĩnh. Và khi coi mò đã yên, họ lũ lượt kéo túa lên lộ, bươn bả đi về nhà để xem còn mất thế nào... Tư Cầu lùi thủi vác xác vợ đi men theo lề đường về phía bờ mẩu băng qua ruộng để lội tắt về nhà. Người trong xóm đi ngược trở lại và khi qua ngang Tư Cầu, họ chỉ đưa mắt nhìn sơ qua người đàn bà tóc tai rũ rượi trên vai anh ta, và cũng chẳng ai buồn hỏi thăm còn sống, đã chết hay bị thương nặng nhẹ ra sao... Ai nấy đều hồi hả đi về nhà, hình ảnh của Tư Cầu vác Thơm chỉ làm họ càng thêm không yên tâm. ... Nắng trưa gay gắt dội lên trên con đường đá cát thành một màu vàng sẫm vừa thê thảm vừa dữ tợn.

Tư Cầu một tay giữ chặt lấy lưng vợ trên vai, một tay dụi mắt... Chẳng biết vì mồ hôi trán chảy xuống hay vì nước mắt ứa trào mà anh ta thấy quá xốn xang. ... Khi đặt chân lên bờ mẩu Tư Cầu còn đứng lại quay nhìn lần cuối con lộ cái hướng đi về La Ghi, hướng chạy thẳng lên Trà Ôn.. Đúng là một con lộ của định mạng! Mấy năm về trước đây, đã có lần anh ta cùng Phần lợi băng qua đồng để lên con lộ này đón xe lên Trà Ôn trốn đi

Sàigòn. Và cách đây mấy tiếng đồng hồ anh ta đưa Thơm đến con lộ này để về thăm nhà... Hai lần đặt chân lên con lộ với hai người đàn bà trong hai trường hợp khác nhau là hai lần Tư Cầu hứng chịu và chứng kiến biết bao chuyện quá náo lòng, những chuyện in đậm và sâu khắc lên cuộc đời của anh ta mãi mãi...

◦ ◦
◦

Cuộc kháng chiến chống thực dân ở Nam bộ đã bắt đầu... Tư Cầu cũng như bao nhiêu trai tráng khác trong làng đều hăng hái gia nhập vào hàng ngũ chiến đấu. Và nói là hàng ngũ chiến đấu cho oai chơi chớ thực ra cũng chẳng có gì khác hơn là vác tầm vòng canh tuần trong làng, trèo lên mấy ngọn dừa sát bờ sông cái để canh chừng tàu tuần của tây xuống... Tàu Tây có đi ngang đó mấy lần nhưng lần nào cũng đi tuốt, báo hại trong xóm đánh mõ hồi một, đánh ván ngựa, khua thùng thiếc vang rân... Và khi nào rảnh rang, mấy tay du kích trong làng đi lũng kiếm nhíp xe cũ để có thứ thép tốt mang về rèn kiếm, ba nha, phi tiêu...

Riêng Ba Kiên, anh của Tư Cầu thì có vẻ lãng xãng hơn hết, khi chạy theo Nhứt-bồn, lúc nhảy qua Thanh niên Tiền Phong, rồi nhào sang Việt Minh... vào lúc nào và đâu ở đâu, anh ta cũng làm coi xôm tụ hết. Ngày này qua ngày khác, anh ta chạy lên chạy xuống Trà Ôn để lãn nhãn... chỉ thị. (vì nhờ đi vận động trước trên quận nên anh ta đã chớp luôn chức vị “chỉ huy” đội du kích xã) Bên hông anh ta lúc nào cũng đeo lưng lẳng một cây dao găm thật đẹp và hai trái lựu đạn nội hóa mà anh ta đã xin được của mấy “anh lớn” trên quận.

... Tây chưa thấy đâu, nhưng suốt mấy hôm nay vài làng lân cận đã nhiều lần bị nạn Thổ dậy. Và kỳ dậy này rất khủng khiếp hơn trước nhiều, vì lẽ giản dị là ba ông đi “cấp dưỡng” có thêm thế dựa nơi mấy “quan lớn” đã bắt đầu tấn công trấn đóng ở một vài nơi trong tỉnh. Dân trong làng nhón nháo cả lên, và ai ai cũng nơm nớp lo sợ không biết bữa nào đây đến lượt làng mình bị đại nạn. Có người muốn tản cư nhưng rút cuộc rồi cũng chẳng biết đi về đâu cho yên: miệt trên Tây đã tới đóng, còn miệt dưới toàn là những vùng có nhiều sóc ở rải rác khắp nơi. Ban chỉ huy trên quận bị làng xã thúc hối phải giúp giải quyết về mối hăm dọa nặng nề ấy, bèn hạ lệnh cho các làng phải họp nhau lại để ngăn ngừa nạn Thổ dậy. Và cách ngăn ngừa hiệu quả nhất là... kiếm ngay mấy cái sóc “đầu não” để tấn công trả đũa một vài lần cho “họ” tởn không dám lộng hành như trước nữa. Thế là làng của Tư Cầu ở, và một vài làng nữa bên cạnh liền kết nhau lại để bàn cách ra tay. Mấy “anh lớn” cấp phát thêm cho một số lựu đạn nội hóa và một mớ súng hai lòng, súng hơi tịch thu của những tay điền chủ trước đây. Tất cả đều đồng ý sẽ “xuất quân” trong một buổi tối nọ có trăng non nhá nhem và cái sóc được chọn lựa lại là cái sóc bên miệt Thơm ở.

Vì vậy, Tư Cầu là một trong những người hăng hái nhất, anh ta mong từng ngày, đếm từng giờ cho mau đến lúc ra tay. Anh ta hăng hái nhưng rất trầm tĩnh, một thứ trầm tĩnh gần như lạnh lùng, chứ không phải thứ hăng hái lao xao, bộp chộp của mấy chàng trai khác chưa gì đã muốn khoe rân đấm lược của mình. Chiều tối hôm ấy, sau khi chuẩn bị đâu đó xong xuôi, cả bọn lối ba mươi mấy người lặng lẽ kéo nhau lên đường... Họ lội băng qua đồng rồi lên con lộ đá dò dẫm đi xuống miệt La Ghi... Tư Cầu đặt chân lên con lộ này như đặt chân lên một con đường báo oán chờ đợi từ mấy mươi đời. Anh ta mím môi nhìn về phía gò mả. Dưới ánh trăng lu của đêm mờng sáu, hàng cây còng trên gò mả trước mắt Tư Cầu chỉ là một dãy bóng đen kịt như những hòn ma bóng quế ôm lấy nhau trong ấy để nhìn ra đoàn người đi ngoài này... khoắc khoải chờ giờ siêu tán.

Tư Cầu nắm chặt lấy cái cán cây trường kiếm, và bàn tay trái của anh mân mê lên hai trái lựu đạn buộc bên hông. Vỗ gang lạnh của lựu đạn làm cho Tư Cầu có một khoái cảm gần như man rợ. Đoàn người lặng lẽ tiến lần về phía sóc. Tiếng chim cú kêu cách khoảng rờ rạc trên chót vót cành cây bàng mọc sừng sững trước một ngôi miếu hoang phế như những tiếng điểm lẩn lẩn của giờ phút báo oán, và tiếng oang oác của mấy con chim heo kia mới thật đúng là tiếng báo tử của một thứ sứ giả thần chết!

◦ ◦
◦

Một phát súng nổ. Một mồi lửa ném tung lên! Rồi những phát súng, những mồi lửa liên tiếp. Bị tấn công bất ngờ dân trong sóc cứ túa ra chạy. Lửa cháy phừng phừng trên các mái nhà tranh, tiếng chó sủa vang rân, tiếng bò rống inh ỏi, tiếng đàn bà trẻ con kêu khóc om sòm, tiếng người rú kinh khủng... ánh lửa lóe ra nơi đầu súng, ánh thép ngời lên bên xác người... Dân làng sau khi phóng hỏa sóc bèn bao vây xung quanh nắp vào trong bóng tối để chờ người ở trong chạy túa ra.

Tư Cầu núp sau một cái bồ đập lúa hơi kiếm liền tay và ánh lửa phừng phực cháy bên trong, tiếng ống tre nổ lộp bộp, tiếng súng đem rầm rầm, tiếng người kêu thét lên từng chập càng làm cho anh ta như say máu. Bỗng giữa khoảng khói tỏa mịt mù có một bóng đen thấp thoáng. Tư Cầu dơ cao tay kiếm lên và chỉ chờ cho người trong ấy dón dác chạy ra là chém phập xuống. Nhưng... Tư Cầu buông thõng tay xuống: từ trong đám khói quờ quạng đi ra, không phải là một người lớn mà là một đứa trẻ độ năm sáu tuổi trần truồng, vừa đưa tay dụi mắt lia lia vừa méo máu kêu khóc. Tư Cầu đứng lặng người không nhúc nhích rồi như có cái gì nghẹn nơi ngực, anh ta đưa tay mở vớ mấy nút cổ áo, và không nghĩ suy gì nữa, anh ta chạy ra níu tay đứa bé kéo tuột vào, ngó quanh ngó quẩn tìm một chỗ giấu nó cho chắc. Sau cùng như nhớ trực lại chiếc bồ đập lúa, Tư Cầu bèn ôm xốc đứa bé lên bồ tuốt vô trong ấy dơ tay ấn mạnh đầu nó xuống. Thằng bé khiếp đảm ngồi co ro và nín khe.

Lửa vẫn phừng phừng bốc cháy trên dãy nhà, tiếng người khóc vẫn nổi lên từng chập. Tư Cầu như xây xẩm mặt mày và bỏ trốn ra ngoài bìa vườn. Chạy ngang qua một căn nhà sàn mà lửa bắt đầu tấp cháy một bên mái, Tư Cầu bỗng thấy Ba Kiên từ trên cầu thang hấp tấp bước xuống, hai tay ôm cứng một thiếu nữ Miên nằm rũ rượi như đã kiệt sức vì giãy giụa la hét tự bao giờ... Ánh lửa của đám hỏa hoạn ở hai bên rọi chòn vờn lên trên thân thể người thiếu nữ đang bị Ba Kiên ôm nâng lên cao để tiện bước mau xuống; tóc cô gái xòa xuống, ngực nàng trống trơn và ánh lửa phản chiếu như rọi lên một pho tượng bán thân bằng đồng đen tạc khéo nét, chiếc váy của nàng còn mắc một bên chân và kéo rũ lê thê trên mấy bậc thang tre... Một đội viên du kích nữa từ trên nhà sàn vác mã tấu chạy ủa xuống sau lưng Ba Kiên và giục anh ta:

- Anh bê nó lại phía cây rơm ở góc chuồng trâu kia kìa!

Ba Kiên không trả lời mà cứ hối hả bước xuống...

Tư Cầu chạy lên chực sẵn dưới chân cầu thang.

Ba Kiên ngẩng đầu lên hỏi:

- Ủa mày đứng đây làm gì đó hả?

Tư Cầu chưa kịp trả lời thì anh ta cười và hất hàm hỏi thêm:

- Ê muốn theo ké với tao hông? Muốn thì đi. Ngon lành lắm nghen!

Vừa nói anh ta vừa lẩn Tư Cầu qua một bên bước sấn tới.

Tư Cầu giơ tay cản lại:

- Khoan! Anh để tui nói cái này đã!

Ba Kiên sẵng giọng:

- Mày có theo tao thì theo, chớ khoan cái gì nữa đó mậy?

Tư Cầu chỉ người thiếu nữ Miên nằm trên tay anh mình:

- Anh làm cái gì kỳ vậy...

Ba Kiên bực mình:

- Bộ mày khùng hả?

Rồi anh ta thân nhiên ôm cô gái đi thẳng tới, tên bạn đồng đội hối hả bước sát sau lưng theo hộ tống.

Tư Cầu chạy vọt lên chặn đường. Ba Kiên đứng phất lại hỏi gằn:

- Mày muốn cái gì thì nói phứt đi thẳng ông nội! Hay có muốn hưởng trước tao thì cũng nói luôn đi!

Tư Cầu chậm rãi đáp:

- Anh đừng nói giỡn anh Ba! Anh thả người ta xuống chớ làm như vậy coi hông có được đâu!

Ba Kiên ngó tên đồng đội cười rộ lên:

- Ê, nó nói vậy mà mày nghe coi được không? (đoạn anh ta day qua Tư Cầu) Nè Tư, tao có lòng... tốt kêu mày theo, mày hông chịu thì thôi, chớ đừng nhảy vô cản mũi cản lái tao hông được đâu nghen em bậu!

Tư Cầu lạnh lùng nói:

- Mà tui kêu anh thả cô gái này ra!

Ba Kiên cười khan rồi kẻ vô sát mặt Tư Cầu hỏi:

- Bộ mày chứng rồi sao hả Tư? Thôi dang ra cho tao đi... tao còn nghĩ tới tình nghĩa anh em lắm hông thôi này giờ mày.... khổ rồi đã!

Tư Cầu nhìn thẳng vào mắt Ba Kiên và lập lại:

- Anh thả cô gái này ra đi! Anh đừng để tui nói nhiều!

Ba Kiên lại phá lên cười rồi hỏi gằn:

- Ê Tư, tao chỉ huy mày hay mày chỉ huy tao mà bây giờ mày ra lệnh cho tao đó mậy!

Tư Cầu cười lạt:

- Thì ai dành cái chức chỉ huy của anh đâu, và cũng vì vậy nếu anh làng chàng hông nghe theo tui, tui dĩa báo cáo lên mấy anh lớn thì anh thất hòng.

- Tính "làm hộp" với tao hả mậy?

- Tui nói thiệt đạ.

Ba Kiên dịu giọng:

- Ê Tư, bộ mày đang tâm làm vậy hả?

- Tui hông làm cũng có thằng khác báo cáo thì cũng vậy.

- Thấy khỉ gì được Tư! Tụi nó đang rần rần như vậy ai đâu hơi sức để ý đến ai vậy?

- Thì tui để ý vậy. Mà tui nói thêm anh nghe: anh làm bậy bạ như vậy tụi Thổ nó chạy ngang qua nó thấy được thì Bà cứu đạ!

Tên đội viên đứng bên cạnh Ba Kiên nói chen vô:

- Có tui canh chừng chứ bộ không sao?

Tư Cầu cương quyết lắc đầu:

- Tui nói hông được là hông được! Nếu mấy anh làm tới tui phá đạ!

... Cô gái Miên ở trên tay Ba Kiên ngỡ ngác hết ngó Ba Kiên đến nhìn Tư Cầu, hai tay cô ôm chặt lấy ngực và mấy lần cô ta muốn vùng ra, rồi hất hất bàn chân để kéo cái váy lên nhưng đều vô ích... Ba Kiên càng ôm siết cứng thêm.

Anh ta chắc lười rồi dịu giọng nói:

- Ê Tư, vậy tao hỏi mày: tại sao mày muốn làm kỳ đà cản mũi tao hoài hả? Vậy chớ hồi đó tụi nó hiếp, nó đâm con vợ của mày đó thì được hén? Bộ mày quên rồi sao hả?

Tên đội viên lại nói vuốt theo:

- Ủa, bộ anh hông nhớ hai ba thằng Thổ nó đè vợ anh đó sao? Bây giờ tội gì mình tha con Thổ cái này...

Tư Cầu thở dài, lắc đầu rồi áp ứng nói:

- Tui quên sao được... nhưng... (anh ta chỉ vào cô gái) đâu phải cô này làm như vậy đâu! Cô ta cũng chỉ là một cô gái, một người đàn bà... y như vợ tui vậy. Kê ăn mắm người khát nước, mình không nên làm như thế mấy anh à!

Ba Kiên "xi" một tiếng:

- Ý trời ơi, sao mày hông kiếm cái chùa nào, hay là chạy mẹ nó vô cái chùa Miên ngay trong sóc này mày cạo đầu tu phứt cho rồi. Thời buổi cao trào "đấu tranh" lên ào ào như vậy mà mày ăn nói sao tao nghe ẹ quá!

Tên đội viên chen vào:

- Anh Tư ơi, bộ anh tưởng ba con này nó hiền lắm sao? Trời ơi, mỗi lần tụi đàn ông đi "cấp dưỡng", thứ bọn này nó theo rần rần để "hôi" đồ đạc của bà con mình. Tui nói cho anh nghe: ổ gà nó cũng hốt, áo quần rách nó cũng không từ... nhiều khi tới mấy cái rế nó cũng xách luôn nữa!

Tư Cầu xoa tay:

- Tui biết rồi, bộ người ta như vậy mình cũng... như vậy luôn sao! Thôi anh Ba, anh thả cho cổ đi cho rồi, anh là người lớn, anh làm chuyện đó mang tai tiếng lắm! Hay là tui chỉ anh món này: anh qua cái nhà sàn bên cạnh đây, tui coi bộ nhà giàu đạ... anh qua đó kiếm quơ mớ bạc đĩa mua bậy một con bò tơ khao thưởng anh em chơi, tui coi còn được hơn; mà nếu còn dư nữa thì mình... đóng vô quỹ kháng chiến để xây xài lần hồi... bộ anh quên cái chuyện đó rồi sao!

Ba Kiên ngẫm nghĩ một vài giây, rồi buông tay quăng cô gái Miên ngã chúi về phía Tư Cầu. Tư Cầu vội đưa tay đỡ. Cô gái khiếp sợ vừa đưa tay kéo vội chiếc váy lên vừa ngược mắt nhìn anh ta... Tư Cầu xô nhẹ cô ta ra, cô gái chẳng nói chẳng rằng phát chạy mất vào bóng đêm.

Ba Kiên chống nạnh đứng nhìn rồi hất hàm hỏi Tư Cầu:

- Như vậy mày vừa lòng lắm hén! (rồi anh ta chắc lưỡi) Cha, con nhỏ thiệt ngon, chắc nịch! Đ.m. hông có hưởng gì hết mà hồi này vô bắt nó bị mấy con mẹ già ở trồng đập tao thiếu điều gần chết...

Nói xong anh ta quày quả bước lại lên cầu thang tre... Lửa đã bắt đầu cháy mạnh nơi mái nhà dưới, mấy người đàn bà, trẻ con còn bị kẹt trong ấy lấp ló ở ngưỡng cửa muốn chạy tông ra mà ngán sợ vì thấy có ba người võ trang còn đứng chặn ở cầu thang. Mấy người đàn bà thấy Ba Kiên hầm hừ xông lên, họ kêu rú lên rồi chạy tót vô trong nhà. Ba Kiên đứng lại ở lưng chừng cầu thang tre, cúi húi tháo trái lựu đạn buộc bên hông ra, mở chốt rồi dơ thẳng cánh tay định quăng vô phía trong cửa... Thấy vậy, Tư Cầu vội chạy tuốt lên một mạch nắm bàn tay anh ta lại. Ba Kiên quay phắt đầu nhìn xuống:

- Cũng mày nữa hả? Sao cái gì mày cũng cản tao hết vậy?

Tư Cầu níu hạ cánh tay Ba Kiên xuống và dịu giọng năn nỉ:

- Thôi mà anh Ba! Tụi này toàn là đàn bà con nít mình giết làm chi cho sanh tội.... Hơn nữa, nó uống mất một trái lựu đạn đi, mình phải để dành để có việc xài lớn sau này chớ anh!

Ba Kiên chửi thề vang rân rồi chắc lưỡi nói:

- Ý trời ơi, thời buổi đánh giặc đánh giã lung tung mà mầy cứ sợ tội hoài thì còn làm ăn khi mốc gì được nữa! Và chuyện này tao xin mầy "giải nghệ" luôn đi chớ đừng có theo tụi tao làm chi nữa nghen mậy!
 - Thôi anh qua lục soát nhà bên cạnh coi có tiền nong gì không, như vậy còn có lợi hơn là đứng cà rà ở đây. Ba Kiên vùng vằng nhét cây chốt vào khóa kíp lựu đạn lại rồi quát lên:
 - Thôi mầy dang ra cho tao đi! Mà tao cấm mầy theo tao nữa đó nghen!
- Tư Cầu đứng nép qua một bên nhường cho anh ta bước xuống rồi lùi thủi theo sau...

◦ ◦
◦

Tuy trời đã sáng bừng mà sương mù ngoài sông cái vẫn chưa tan. Hàng bàn quen thuộc bên cồn vẫn chưa thấy ló dạng để khoe sắc xanh mướt dưới ánh sáng mai như mọi khi. Tư Cầu dựng khẩu súng hai lòng tựa vào thân một cây dừa lão, rồi vừa quơ tay vung vai, vừa ngáp dài một cách khoái trá. Phiên gác khuya của anh ta thế là xong. Cái khoảng gác gần sáng này vốn là một cái khoảng đáng ngại nhứt vì nếu có Tây đi ruồng bố thì họ cũng chọn giờ đó. Tư Cầu tháo chiếc khăn tắm quấn cổ xuống lau mặt rồi thung dung ngồi xuống dưới gốc dừa móc túi nhái ra vắn thuốc hút. Bỗng có tiếng xịch xịch nhỏ nhỏ. Tư Cầu ngừng tay vắn thuốc ngó mông ra ngoài sông cái. Sương mù vẫn còn dày đặc, anh ta bèn kê tai xuống sát mặt đất lắng nghe như một ông thầy thuốc áp tai nghe ngực một bệnh nhân: nhờ nước nổi nên Tư Cầu nghe rõ mồn một tiếng xịch xịch đều đều, mỗi lúc mỗi to dần... Đúng là tiếng máy tàu, và đúng là tàu tuần của Tây.

Tư Cầu vội quăng thuốc, chụp lấy khẩu súng hai lòng, chạy thẳng lại một gốc bưởi rút cái mớ tre ra đánh liên hồi... Một chiếc máy bay chuồn chuồn bay rè rè trên không; có lúc nó sà sát ngọn dừa, đảo tới đảo lui mấy vòng rồi bay đi mất. Đòng bào trong xóm túa ra, mạnh ai nấy quơ những món đồ quý giá nhứt để mang theo chạy trốn, có người còn cẩn thận thả trâu, thả bò, đuổi heo cú, gà vịt cho chạy tán loạn hết ra vườn. Mấy anh du kích xăng xái vác mấy khẩu súng săn, mấy cây lá lãi chạy đi tìm chỗ "kích".

Tư Cầu cẩn thận chọn hai cái "túc" mới nhất tra vào lòng súng rồi nằm phục vị bên bờ mương vườn, mắt ngó lom lom ra ngoài sông cái. Tuy dinh ninh thế nào Tây cũng đến, mà khi thấy cái mũi tàu sắt đen xì lù lù hiện ra giữa khoảng sương mù gần kề sát bên bờ, Tư Cầu cũng dậm ra khớp. Anh ta lập cập kêu anh bạn đồng đội nằm gần đó:

- Ê Tư, tụi nó tới rồi kia!

Anh này nhóm người lên nhìn kỹ ra phía sông rồi vội đi tìm một chỗ trú ẩn khác vì có lẽ anh ta không tin tưởng mấy chỗ nấp cũ... Bọn lính Tây lịch kịch đổ bộ dưới mé sông. Tư Cầu tháo trái lựu đạn nội hóa buộc nơi lưng ra. Đó là trái lựu đạn duy nhứt của anh ta. Anh ta cẩn thận tháo cái chốt rồi cầm lăm lăm nơi tay món khí giới mà thỡ bấy giờ, anh ta cũng như bao chàng trai khác trong làng đều coi như là "ghê gớm" lắm.

Tư Cầu chờ cho địch đứng lại hơi đông đông để ra tay nhưng mấy lần họ vừa lên tới bờ là tản ra ngay. Cuối cùng không đợi được nữa, anh ta bèn bậm môi tung mạnh quả lựu đạn vào một nhóm năm sáu tên lính vừa mới đặt chân lên mé đất. Trái lựu đạn rớt bịch xuống một đám cỏ. Một tên lính Tây trông thấy la hoảng lên và cả bọn nhào nằm rạp xuống đất... Tư Cầu nhướng mắt vánh tai chờ đợi một ánh lửa lóe lên cùng một tiếng nổ vang trời đất. Nhưng tất cả đều im bật. Lúc nãy còn có mấy tên lính Tây xì xào thì bây giờ cũng nín thinh luôn. Sự im lặng nặng nề làm Tư Cầu mướt mồ hôi trán.

Bỗng một tên lính Tây cười rộ lên rồi những tiếng xì xồ tiếp theo đó. Tư Cầu luống cuống chụp lấy khẩu súng hai lòng... Anh ta vừa mới dơ đầu súng lên thì hàng loạt súng máy ở dưới mé sông quạt lên tới tấp. Tư Cầu bóp cò liền hai lần... Tiếng nổ của khẩu súng hai lòng như bị những tiếng nổ dòn tan của súng máy địch... nuốt đầu mất, và cố nhiên là không ăn nhằm vào đâu cả. Tư Cầu hốt hoảng moi hai bì đạn khác tra vào, bóp cò.... súng chỉ nổ có một phát, còn cái bì đạn sau lép luôn. Tư Cầu liếc nhìn sang mấy bạn đồng đội núp gần quanh đó thì thấy bốn bề... vắng tanh.

Khói thuốc súng khét nghệt lan tràn lấn cả sương mù buổi sáng đã bắt đầu tan dần theo ánh mặt trời lên... Có lẽ am hiểu tường tận về tình hình địa phương nên sau khi dè dặt ban đầu và nhận thấy không có phản ứng gì đáng kể, địch quân mỗi lúc mỗi túa ra thêm đông và tiến bừa tới như không ngán sợ gì nữa. Tư Cầu vội nắm chặt khẩu súng nhảy xuống một xèo nước gần đó, nương theo mấy dề lục bình để lần đi về phía trong ruộng. Nước dưới xèo chỉ ngập đến ngực anh ta. Bỗng anh ta nhớ trực đến mấy bì súng còn trong túi con dất ngang lưng và cố nhiên là bị ngấm sâu dưới nước. Nhận thấy không còn xài gì nữa được vì vỏ giấy của bì súng đã

nở phồng ra, anh ta vội tháo cả túi đạn đem dấu luôn vào một bụi cỏ kèn sát bên bờ, và nhét luôn cả khẩu súng vào trong ấy rồi lấy lục bình phủ lên. Anh ta lội trở xuống dưới nước, lần mò đi được một đỗi rồi dừng lại nghe ngóng. Thấy bốn bề yên tĩnh, anh ta vội vói tay níu một cành cây de ra để trèo lên bờ.

Tư Cầu vừa nhoi đầu lên thì một mũi súng đen ngòm từ một góc cây trên bờ chìa ra và chong ngay đầu anh ta. Tự nhiên Tư Cầu muốn phát chạy. Anh ta không biết rằng mũi súng kia có thể nhả đạn bất kỳ lúc nào. Anh ta mới vừa quay lưng thì nghe một tiếng quát kinh hồn, rồi một bàn tay to lớn chụp lấy cổ mình quật ngã xuống... Tên lính Tây quơ quơ họng súng trước mặt anh ta và hát hàm hỏi, tiếng lơ lớ:

- Việt Minh? Thanh Niên?

Tư Cầu lắc đầu lia lịa và ngó lom lom họng súng. Anh ta chắc thế nào rồi đây những tràng đạn sẽ đưa nhau tủa ra từ cái miệng đen ngòm ấy để ghim, để xoáy vào ngực, vào bụng mình.

Một viên thông ngôn tiến đến bên cạnh anh ta và lấy mũi giày khều khều vai anh ta:

- Ế tụi, súng ống đâu lấy mang ra không thôi ổng bắn nát óc đả!

Tư Cầu nhăn nhó đáp:

- Ý trời ông đừng nói vậy hồng nên! Tui dân mần ruộng mà súng ống đâu có! Ông làm ơn nói với Tây mau mau hông thôi ổng lấy cổ bậy chết tui!

Tư Cầu hơi ngạc nhiên vì nhận thấy sao mình... nói dối một cách lưu loát và y như thật vậy. Tên thông ngôn ngấm nghĩa một hồi như muốn xem tướng, rồi hấn ta quay sang tên lính Tây nhún vai lắc đầu. Đoạn hấn hỏi thêm:

- Việt Minh ở đây có đông hông mầy? Tụi nó đâu mất hết rồi hả?

- Đông lắm ông ơi! Mà người ta đi hết rồi!

ên thông ngôn day qua nói lại với người lính tây rồi ra hiệu cho Tư Cầu đứng dậy.

- Thôi, đờ-bu tụi! Ừ, đứng lên, quan lớn biết mầy là V.M. nhưng... tha cho mầy...

Tư Cầu giật mình đánh thót... rồi luỳnh quỳnh đứng dậy hỏi:

- Vậy... tui đi địa nhà được hả ông?

Tên thông ngôn đưa tay níu áo anh ta lại:

- Khoan đã! Làm gì mà gấp dữ vậy! Đây nè, mầy lại chỗ gốc cây kia mang dùm cái túi chứa bình điện ra-dô của ông lớn. Đừng có chạy bắt tử nghen mậy! Mầy chạy là tao “phơ” liền! Ráng đi về rồi ổng thưởng bánh mì đồ hộp cho mà ăn!

Tư Cầu nhăn nhó chỉ chỉ cái túi đựng vật liệu truyền tin:

- Trời ơi, tui mang cái này rủi mầy ông bên kia tưởng làm tui là phe mầy ông rồi nổ bắt tử làm sao đây!

Tên thông ngôn cười xòa:

- Nếu mầy cãi lý không đi thì tao... nổ mầy trước cũng vậy!

Tên lính Tây lại la lối như có vẻ hối lên đường cho mau.

Tư Cầu đành đi rề lại gốc cây mang túi dụng cụ lên vai và lủi thủi đi theo tốp lính lội băng qua đồng tiến về hướng Cầu Kè. Tư Cầu thầm nghĩ: “*Chắc Tây nó đổ bộ lên đây để đánh bọc hậu bên ấy! Không biết có ai chạy rút cho mầy chả hay hông?*” Và mỗi lần tốp lính nổ súng vu vơ, hoặc thậm trọng dò bước là mỗi lần Tư Cầu lên ruột. Anh ta cứ thắc mắc nhứt về cái điểm “*Rủi bị bên mình bắn lầm! Cha, ở bên Cầu Kè mầy chả có súng mứt và lục đạn Ấng-lê rủi mầy chả mần mình, chết dính chùm với mầy ông tây thì bậy quá! Chết như vậy chẳng mát ruột chút nào!*” Tuy thế, Tư Cầu và cả bọn lính Tây đều được bình yên vô sự đi đến lộ cái.

Vừa trông thấy hàng còng xanh um chạy dài theo hai bên lề lộ Tư Cầu bỗng thấy như chồn chân. Lại con lộ đã hướng lên Trà Ôn hướng xuống La Ghì, Cầu Kè. Tư Cầu vẫn giữ một ấn tượng nặng nề về con lộ Định Mạng ấy. Đó là một thứ ranh giới mà mỗi lần Tư Cầu đặt chân bước lên là mỗi lần cuộc đời anh ta phải hứng chịu bao sự đổi thay, bao chuyện thử thách.

... Mặt trời đã lên cao. Tư Cầu khom lưng đeo túi vật liệu lủi thủi lê bước giữa hàng lính Tây, như đi sâu vào chỗ hẹn của Định Mạng...

◦ ◦
◦

Hai đơn vị của Pháp đã nối liền nhau tại quận Cầu Kè. Thế là quận này đã bị chiếm đóng. Toán lính dẫn Tư Cầu đi (đó là một toán lê dương) tủa ra đi tắm cho mát hoặc đi kiếm dừa uống cho đỡ khát, sau một lúc đi bộ vất vả. Tư Cầu có cảm tưởng như không ai thèm để ý đến mình hết. Anh ta ngồi cú rữ dưới gốc me bên cạnh

mấy thùng đạn với một vài anh nông phu khác mà Tây cũng bắt khuôn vắc đồ đạc đi theo như trường hợp của mình vậy. Tư Cầu bỗng nảy ra ý định trốn thoát. Anh ta lăm lét nhìn tới nhìn lui, rồi khều mấy người bạn cùng trong cảnh ngộ nói nhỏ:

- Ê, tui coi cái vèo này tui mình có thể trốn được đa mấy anh! Có gì tui đồng trước nghe!

Một bác nông phu đứng tuổi cự liền:

- Hồng được đâu! Mấy cha rục rịch tui nó bắn gãy giò đa! Mà chú em xông đi trước, tui tui rùi kẹt ở lợ, Tây nó “mần” hết thì sao!

Trong lúc Tư Cầu và bác nông phu ấy cùng mấy người bạn đồng cảnh còn đang thì thầm bàn tán về vấn đề trốn đi thì đã thấy bọn lính nhón nháo tập hợp lại. Chỉ có một tốp còn ở lại chiếm đóng còn bọn lính lê dương đều lịch kịch mang đồ đạc lên xe và tất cả đều có vẻ hồi hải lắm. Rồi năm sáu tên súng ống cầm tay tiến xâm xâm ngay lại chỗ bọn Tư Cầu đang ngồi, tên thông ngôn cũng xằng xái đi bên cạnh, nét mặt có vẻ nghiêm trọng. Đến nơi bọn lính dùng mũi súng hất hất ra hiệu cho cả bọn Tư Cầu đứng dậy và đi tới... Tư Cầu lo lắng hỏi tên thông ngôn:

- Ông ơi, bây giờ mấy ông dẫn bọn tui đi đâu đây? Ông làm ơn nói với mấy ông thả tui này địa chớ đi hồi sáng sớm tới giờ chưa có hột cơm...

Tên thông ngôn hơi nhếch mép cười nhưng rồi nghiêm mặt ngắt ngang lời Tư Cầu:

- Thả mấy cha hả? Thả xuống châu bà thủy thì có!

Câu nói đó như thẳng đứng một lượt những bước chân của bọn Tư Cầu. Ai nấy đều há hốc miệng không nói nên được một lời nào để rồi cùng quay nhìn về phía trước: thì đúng rồi, lính lê dương đang dẫn họ đi về hướng cầu tàu ngoài bờ sông chợ... Bọn lính lại quát tháo giục họ cất bước, một vài tên nóng nảy đã dùng mũi súng chĩa vào sau lưng đẩy tới hoặc lấy bá súng xua đuổi bắt họ phải tiếp tục đi. Bác nông phu đứng tuổi xụi xụi khóc, kêu vợ kêu con, réo trời réo đất làm mấy tay thanh niên khác cũng dậm ra mũi lòng...

Vừa mới đặt chân lên thanh ván đầu tiên của cầu tàu, bác nông phu khóc rống lên và không chịu đi tới nữa. Hai tên lính quát tháo xô đẩy đánh đập thế nào bác ta cũng nhứt định ghì lại. Còn bọn Tư Cầu thì đã ra trước đứng xếp hàng một bên cầu, kẻ nhìn xuống dòng nước đang chảy xiết dưới dạ cầu, người ngẩng đầu nhìn lên một đám mây trắng đang hững hờ trôi chậm chậm trên nền trời xanh biếc, và cũng có người bạn đồng hành còn muốn trì hoãn cuộc... đăng trình kia.

Riêng phần Tư Cầu, anh ta đứng ngẩn ngơ một hồi, lòng vừa lo sợ vừa rối bời. Cuối cùng, như có một ánh sáng lóe lên trong trí não, anh ta vội nhìn xuống mặt nước, ước lượng từ chỗ mình đứng ra tới mép cầu, liếc mắt canh chừng mấy tên lính lê dương và định bụng sẽ phóng ra nhào đại xuống sông rồi muốn... còn mắt gì đó thì phú cho sự rũi may.

Bỗng có tiếng bác nông phu la rống lên như một con heo sắp bị chọc huyết làm Tư Cầu quay lại nhìn. Hai tên lính nổi nóng nhảy vào ôm xốc nách bác ta lôi đi xềnh xệch ra phía cầu tàu. Gần tới nơi, họ xô bác ta ra trước. Bác thoáng nhìn xuống mé nước rồi chơi với chạy ngược trở vô.

Hai tên lính như đã quen thuộc với cảnh đó, thản nhiên lên cò súng tiểu liên và không buồn nâng súng lên, họ cứ tiện tay rĩa liền hai loạt hơi đủ chéo vào nhau. Bác nông phu chỉ kịp rú lên một tiếng, hơi gập người ra đằng trước, loạng choạng trong một đôi giây rồi té lật nghiêng qua một bên, một tay bác còn quờ quạng như cố níu lấy thanh ván cầu nhưng rồi cả toàn thân lại rơi tòm xuống sông. Hai tên lính không bảo nhau mà cùng bước ra phía đầu cầu trông xuống.

Từng loạt súng nổ chát chúa, từng tiếng kêu thét vang lên... Tư Cầu nhăn mặt ngó đi chỗ khác... Anh ta cuống cuống vừa khiếp sợ vừa lo lắng; người thứ ba, thứ tư, thứ năm... Thế là đến lượt anh ta. Không thể chần chờ gì nữa, anh ta nhóm chân định phóng đại xuống sông... nhưng một bàn tay lông lá vàng hoe, như chực sẵn từ bao giờ thộp ngay ngực anh ta lại. Tư Cầu đồ mò hôi hột từ từ quay đầu nhìn: đúng là tên lính đã bắt anh ta lúc ban sáng, tên lính có hàm râu quai nón như râu bắp. Anh ta thầm nghĩ: Chắc thằng này muốn dành phần “hạ” mình đây. ... Mà quả đúng như vậy, đến lượt Tư Cầu, kẻ cuối cùng bị đem đi bắn, có một tên lính khác nhảy xô lại kéo anh ta đi thì bị tên râu quai nón cự nự hất ra. Tên kia bực tức nói láp giáp một hồi rồi hầm hừ đứng chống nạnh một bên đó, vì tên râu quai nón là viên đội lê dương chỉ huy cả bọn của hắn ta.

Sợ Tư Cầu phát nhảy xuống sông nên tên đội xô mạnh anh ta vô phía trong cầu, rồi từ từ móc khẩu “côn” đeo

xệ ở một bên đuôi lên, mắt vẫn lom lom canh chừng anh ta.

Tiếng “rắc” lên cò súng của tên đội làm Tư Cầu giật mình đánh thót và thấy cái gì như đau nhói trong lồng ngực. Qua một giây bối rối, anh ta bình tĩnh đi ra phía đầu cầu tàu như là sẵn sàng đi vào chỗ hẹn của tử thần. Nhưng tên đội râu quai nón mỉm cười tinh nghịch nhìn anh ta rồi bước mau ra đỡ tay chặn anh ta lại, nói một câu gì đó, có lẽ là một câu chế giễu, rồi xô mạnh anh ta lùi về chỗ cũ. Tư Cầu bỗng cảm thấy như trời đất tối sầm lại, anh ta định bước ra đầu cầu tàu như ngoan ngoãn chịu chết nhưng để rồi phóng đại xuống sông trước khi tên đội hạ thủ... nhưng tên đội ấy quá tinh khôn. Hắn bước lại gần Tư Cầu nắm lấy vai anh ta ấn mạnh bắt ngồi xuống rồi lạnh lùng đỡ mũi cây “côn” lên ngang ngang tang anh ta bóp cò... Tư Cầu nhắm hít mắt lại... nhưng anh ta chỉ nghe có tiếng “cắc” trên đầu, rồi tiếng chửi thề om sòm của tên đội...

Tư Cầu mở mắt ra nhìn lên: đúng là khẩu súng không nổ vì đạn lép. Anh ta mừng quýnh, mừng đến chảy nước mắt nhưng bỗng anh ta há hốc miệng ra kêu lên một tiếng vừa ai oán vừa khiếp sợ... Tên đội đang lấy viên đạn lép ra và lên cò đẩy một viên khác lên. Tên đội đưa mũi súng lên. Tư Cầu rất kinh hoàng nhưng cũng ngó lom lom vào miệng súng ác nghiệt kia. Tên đội vẫn chưa bóp cò và vẫn ghim khẩu súng ngang tang Tư Cầu. Hắn có vẻ suy nghĩ vì hắn vừa thoáng thấy vẻ mặt tuyệt vọng quá đỗi của con người trai trẻ vừa mới thoát khỏi một lần bàn tay của tử thần. Bỗng hắn hạ khẩu “côn” xuống, cười phá lên rồi đưa chân đá mạnh vào đít Tư Cầu làm anh ta té chúi nhủi đoạn khoát tay ra hiệu bảo đi. Tư Cầu đứng dậy, ngơ ngác nhìn tên đội như có vẻ không hiểu. Hắn lại cười và vừa chỉ vào khẩu súng vừa hỏi bỡn cợt một câu. Tên thông ngôn liền chạy lại:

- Ông lớn tha cho mày đó!

Tư Cầu chỉ vừa nghe kịp câu đó là co giò phát chạy ra phía đầu cầu để lên đường lộ. Nhưng cũng vừa lúc đó, tên lính giành phần “hạ” anh ta lúc nãy đã xách tiểu liên nhảy ra níu anh ta lại và xô anh ta ra phía đầu cầu tàu. Tên đội râu quai nón tức giận xông vào đứng chen vào giữa hai người, rồi hắn ta và tên lính định không buông tha Tư Cầu to tiếng với nhau một hồi... Tư Cầu hỏi hớp theo dõi cuộc cãi vã mà anh ta dư biết là một cuộc giằng co giữa cái Sống và cái Chết của mình. Cuối cùng tên đội gạt tên lính kia qua một bên kêu tên thông ngôn lại truyền một lệnh gì đó. Tên thông ngôn vội chạy lại Tư Cầu:

- Ê tui ông tha mày đó!

Tư Cầu mừng rỡ hỏi liền:

- Vậy tui dĩa được chớ ông?

Tên thông ngôn lắc đầu:

- Khoan đã! Ông tha là tha chết cho mày chớ ông phải giữ mày lại giải lên trên Cần Thơ để ở trên người ta muốn làm thịt làm cá gì mày đó thì làm!

Tư Cầu hấp tấp năn nỉ:

- Ý trời ơi, ông nói để ông bỏ tù tui ở dưới này...

Tên thông ngôn lắc đầu:

- Đâu được mậy! Ở dưới này... mấy ông mới xuống đây, nhà cửa ở đâu chứa mậy. Nếu mậy muốn ở lại thì mấy ông có gởi mậy xuống ở dưới bà thủy thì ráng chịu nghen!

Tư Cầu van nài:

- Vậy ông nói với ông tha tui làm phước!

Tên thông ngôn cười đáp:

- Ôi phước đức gì mấy ông mậy ơi! Bị thằng kia nó cản mũi cản lái không thoi ông xếp ông tha mậy mất đất rồi! Thôi mậy chịu khó đi còn có đường hơn chớ ở đây, mai chiều gì đây mấy ông buồn buồn xách đầu mậy ra các bùm thì mệt!

Tư Cầu cúi đầu thờ dài.

Tên thông ngôn lại hỏi:

- Bây giờ đi theo tao tui!

Đoạn hắn níu áo Tư Cầu kéo lôi đi về phía một chiếc xe vận tải đậu ở gần chợ. Đến nơi tên thông ngôn tìm khúc dây điện thoại nhà binh buộc hai cườm tay Tư Cầu lại, rồi đẩy anh ta leo lên xe. Tư Cầu ngồi bệt xuống sàn xe tựa lưng vào những bao bị, thùng đạn chất ngổn ngang trên ấy. Ở hai hàng băng cây hai bên, bọn lính ngồi cầm súng thần nhiên như không, có tên đưa mắt nhìn anh ta một hồi rồi không thèm chú ý đến nữa. Có lẽ họ cho anh ta cũng giống như một bao đồ xếp đống dưới sàn xe kia, với lại tên nào tên nấy cũng có vẻ bơ phờ uể oải sau một cuộc hành quân tuy không có gì cam go nhưng mệt nhọc và tẻ ngắt. Hơn nữa, trên đường chinh chiến của những binh sĩ lê dương ấy, từ Âu châu, Phi châu cho đến mảnh đất của Á châu này, một xác

chết, một tù binh... đối với họ quen nhàm và không có nghĩa lý gì nữa hết.

... Sau khi tập hợp xong xuôi, đoàn xe tức tốc lên đường. Bọn lính tâu có vẻ vội vã lắm. Hình như bọn chúng bị gấp rút gọi về để đi tiếp viện ở một vùng nào đó. Tư Cầu có lúc nghe thấy mấy tên lính xì xồ nói chuyện với nhau có vẻ cần thận cử nhử lắm. Anh ta định hỏi tên thông ngôn ngồi gần đó nhưng phần tiếng xe chạy kêu rền, phần... ngán vì thấy tên này đang lim dim ngủ gà ngủ gật nên đành nín thinh luôn.

... Hàng xe nối đuôi nhau chạy nhanh như nuốt trọn con đường dài. Tư Cầu chỉ còn nghe tiếng gió vù vù, tiếng máy xe đều đều, và thỉnh thoảng tiếng đồ đạc xóc nghe âm âm trên khoảng đường nào quá xấu. Mấy tên lính cũng lặng trang, có nhiều tên đã ngoẻo cổ ngủ một cách ngon lành. Tư Cầu ngoái cổ ra nhìn hai bên đồng ruộng. Đoàn xe đã chạy quá xa những nơi quen thuộc cũ, mé ruộng phía hướng đi về nhà anh ta đã khuất mất từ đời “cổ lũy” nào. Tư Cầu ngồi dưới sàn xe suy nghĩ, lo lắng đủ thứ chuyện: không biết ở nhà có sao không, có ai hay biết gì chuyện anh ta bị bắt chãng, và không chừng đến giờ phút này ở nhà tưởng anh ta đã chết rồi cũng nên !...

... Cảnh vật hai bên đường mỗi lúc mỗi đổi thay, mỗi thêm xa lạ, càng làm cho Tư Cầu thêm chết chếng trong lòng. Đoàn xe vượt qua mấy cái ụ đất “chướng ngại vật” mà Tây đã san bằng, rồi lịch bịch “bò” qua một đoạn đường bị đào phá và được lấp sơ lại. Một vài câu khẩu hiệu nguệch ngoạc nằm bơ vơ trên tấm vách đất của một điểm canh trống rỗng bên vệ đường... Tất cả những thứ đó làm cho Tư Cầu thêm rầu lòng và có một cái gì bỗng nhiên làm cho anh ta ghen ngào rồi... như chán chường một cái gì ở đâu đâu...

Đoàn xe đến ngã ba, ló quẹo về Cần Thơ, ló thẳng lên Sài Gòn, thì ngừng lại. Một vài tên lính nhảy xuống nói chuyện với tốp lính đóng chốt ở đó... rồi lại leo lên và đoàn xe tiếp tục chạy thẳng về hướng Sài Gòn chứ không qua Cần Thơ. Tư Cầu lóng ngóng nhìn kỹ hai bên lộ một hồi rồi sanh nghi làm gan hỏi đại tên thông ngôn:

- Ông ơi, bộ xe hỏng qua Cần Thơ sao ông?

Tên này lơ đãng lắc đầu.

Tư Cầu hốt hoảng hỏi dồn:

- Trời ơi, sao hồi sáng ông nói đưa tui lên Cần Thơ? Ông làm ơn nói lại với mấy ông coi hay gọi tui lại ở cái chốt nào gần đây cũng được.... Ông làm ơn giùm đi ông, ông kêu xe tốp lại...

- Mày lằng chằng mấy ông “thầy” mày vài phát quăng xuống mương ruộng bây giờ! Xe người ta đang chạy rút về Sài Gòn mà mày biểu tốp chớ? Thôi chịu khó lên Sài Gòn chơi đi tụi.... mấy thuở dân ở miệt vườn mà có dịp lên “Thầy Gòn” chơi đó mậy!

Tư Cầu nói gần như mếu:

- Thôi ông ơi, cái chuyện lên Sài Gòn đó... tui tởn tới già rồi mà mấy ông còn chở tui lên trên làm chi hông biết!

- Thì đành vậy! Mấy cái chốt dọc đường không có ai chịu lãnh mậy hết thì làm sao? Thôi mày chịu khó lên trên một chuyến cho biết với người ta, ở tù thì... ở đâu mà chẳng được mậy! Bị xe của mấy ông gấp về Sài Gòn để đi “trăng pho” ở chỗ khác trên miền Đông gì đó.... nên không thể ghé qua Cần Thơ được.

Tư Cầu chán ngán ngã lưng vào bao đồ đưa mắt nhìn khoảng đường đá chạy như không bao giờ dứt ở phía sau, nhìn đầu xe sau lù lù xông tới như muốn xua đuổi anh ta đi sâu vào một tương lai vô định...